

RELIXIÓN
CATÓLICA

5° ED.PRIMARIA

CURSO
2021-22

ÍNDICE

1. Introducción e contextualización da programación	
2. Actuacións para garantir a educación nos escenarios de semipresencialidade	
3. Obxetivos en clave de competencias	3
4. Temporalización ,ponderación e instrumentos de avaliación para primeiro curso	5
5. Ensinanzas transversais	8
6. Contidos, criterios de avaliación mínimos e non presencialidadeesixibles para superar primeiro curso	9
7. Criterios de cualificación	10
8. Metodoloxía	12
9. Organización de espazos	13
10. Materiais e recursos didácticos	14
11. Atención á diversidade	14
12. Estratexias para incorporar as TIC na aula	15
13. Estratexias para estimular interese, hábito de lectura e desenvolver expresións oral e escrita	15
14. Actividades complementarias e extraescolares	15
15. Procedementos para valorar o axuste entre a programación didáctica e os resultados	16

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Neste curso 2021-2022, a programación didáctica debe atender ás especificacións ditadas na *Instrución do 30 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021*. Así, reflectirase na presente programación a adecuación da acción docente á situación provocada pola COVID-19, incidindo na atención ao posible retraso académico producido durante o curso 2019-2020 e na forma de adaptar a metodoloxía e o currículo para acadar as aprendizaxes imprescindibles do pasado e presente curso académico, na modalidade presencial, semipresencial e/ou non presencial.

. Esta programación pretende completar o plan de acción para quinto curso de Educación Primaria . Será desenvolvida nun **CEIP** de 9 unidades . A xornada que se imparte neste centro é **xornada continuada**. Dito centro posúe os recursos e servizos propios dun centro desta tipoloxía e ademais participa en diferentes plans de dinamización : plan de Normalización Lingüística , plan de Convivencia Escolar, plan de Dinamización das TICs , PLAMBE...

2. ACTUACIÓNS PARA GARANTIR A EDUCACIÓN NOS ESCENARIOS DE SEMIPRESENCIALIDADE E NON PRESENCIALIDADE:

A situación provocada pola COVID-19 obríganos a **planificar unha atención educativa que contemple posibles escenarios de semipresencialidade e/ou non presencialidade**. Debido ás medidas que as autoridades sanitarias consideren oportuno levar a cabo dependendo da evolución da pandemia, pódese producir que un ou varios alumnos estén en illamento ou corentena mentres o resto do grupo continúa de forma presencial, ou que a talidade do alumnado teña que continuar a súa formación de forma non presencial.

Para elo, e en consoancia co **Plan de Continxencia** elaborado polo centro conforme ás directrices do Protocolo de Adaptación ao contexto da COVID-19, acórdanse as seguintes actuacións:

- Durante o proceso educativo presencial no centro, o alumnado será instruído no manexo da aula virtual do centro, e o **equipo COVID do centro identificará ao alumnado que teña dificultades de conexión** ou falla de equipamento para que a Consellería adopte as medidas oportunas que minimicen as eventuais dificultades da educación realizada por medios telemáticos.

- **A atención ao alumnado** que deba continuar o proceso formativo de forma non presencial será levado a cabo baixo as seguintes directrices:

- a) **Manter o contacto permanente co alumnado** e as súas familias, a través das canles de comunicación sinaladas no “Plan de Adaptación á situación Covid no curso 2020-2021” (páxina web do centro, aplicación “AbalarMobil”, teléfono do centro, servizo de videoconferencias “Webex Cisco” e contas de correo das familias e as corporativas do profesorado) tanto para coñecer a evolución do seu estado de saúde como para atender as demandas educativas do alumnado.
- b) **Actualizar a aula virtual** dos niveis afectados para garantir a continuidade no proceso de ensino-aprendizaxe.
- c) Complementar as tarefas propostas a través da aula virtual coa **utilización dos libros de texto** e a proposta de tarefas para **realizar nas libretas**.

1. OBXECTIVOS EN CLAVE DE COMPETENCIAS

- Coñecer, apreciar e respectar o patrimonio cultural-relixioso como expresión da fe católica.
(Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística)
- Comprender e valorar o sentido sagrado, festivo, cultural e celebrativo das festas e os seus ritos especialmente na liturxia da Igrexa.
(Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística)
- Coñecer e manexar a *Biblia* recoñecendo a súa estrutura de forma básica. Identificar o sentido dalgúns textos básicos como Palabra de Deus.
(Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística, aprender a aprender)
- Comprender a relación intrínseca entre os valores básicos do ser humano e a acción creadora de Deus Pai.
(Competencia humanizadora, Competencia social e cívica, Aprender a aprender)
- Valorar a novidade do amor de Deus que nos salva do pecado e da morte, polo seu Fillo Xesucristo, apreciando a acción salvífica da Igrexa, Corpo de Cristo.
(Competencia de sentido transcendente, Competencia humanizadora)
- Identificar o significado dalgúns textos básicos da mensaxe cristiá, que faciliten a comprensión da acción do Espírito Santo na Igrexa e no mundo.
(Competencia lingüística, Competencia humanizadora, Aprender a aprender)
- Descubrir en Xesucristo camiño, verdade e vida o fundamento para un estilo de vida cristián.
(Competencia humanizadora, Competencia social e cívica, Competencia de sentido transcendente)
- Identificar a Igrexa nas súas manifestacións, recoñecer a presenza de Deus e a súa graza nos sacramentos, e no servizo eclesial prestado polos apóstolos e polos seus sucesores.
(Competencia social e cívica, Competencia sentido e transcendencia, Competencia humanizadora)
- Recoñecer os valores cristiáns xa presentes nas figuras bíblicas máis destacadas da historia da Salvación.
(Competencia ético-moral, Competencia humanizadora)
- Valorar a relación entre a fe e o comportamento cristián, coñecendo as raíces e o sentido da acción e do

compromiso cristián.

(Competencia humanizadora, Competencia ético-moral, Competencia de sentido transcendente)

- Descubrir a relación entre o destino eterno do home e a realidade temporal na que está a vivir, apreciando a vitoria de Cristo sobre a morte.

(Competencia de sentido transcendente, Aprender a aprender)

- Descubrir e apreciar a síntese dos elementos básicos da fe cristiá presentes no Credo da Igrexa.

(Competencia epistemolóxica, Competencia de sentido transcendente, Aprender a aprender)

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DO QUINTO CURSO

<p>LENDA para os porcentaxes do “grao mínimo de consecución” dos Estándares de Aprendizaxe Avaliables:</p>
<p>Entre 0% e 15%: “non acadado” Entre 15% e 30%: “en proceso” Entre 30% e 45%: “acadado con axuda” Entre 45% e 50%: “acadado sen axuda”</p>

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
			1	2	3	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
REC-B1.1	5º-REC-B1.1.1 - Localiza, a través de diversas fontes, biografías que mostran o desexo do ser humano do ben. Comparte cos seus compañeiros os trazos máis significativos.	25%	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.	CD, CSC
REC-B1.2	5º-REC-B1.2.1 - Xustifica criticamente as consecuencias que se derivan de facer o ben.	25%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CSC
REC-B1.2	5º-REC-B1.2.2 - Propón situacións na historia que manifestan o beneficio de	25%	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CSC, CSIEE

						síntese.	
REC-B2.4	5º-REC-B2.4.1 - Confecciona materiais para situar cronolóxicamente os principais libros da Biblia.	25%	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas.</p>	CCEC
REC-B3.1	5º-REC-B3.1.1 - Interpreta e aprecia o cambio que orixinou o encontro con Xesús nalgúns dos personaxes que aparecen nos evanxeos.	25%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CCL, CSC
REC-B3.2	5º-REC-B3.2.1 - Selecciona, xustifica a elección e explica por escrito o significado dalgúns milagres.	25%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CCL, CSC, CCEC
REC-B3.2	5º-REC-B3.2.2 - Dramatiza con respecto algúns milagres narrados nos evanxeos.	25%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos. Proba de interpretación de datos.</p>	CCL, CSC, CCEC
REC-B3.3	5º-REC-B3.3.1 - Extrapola as afirmacións das testemuñas recollidas nos primeiros capítulos dos Feitos dos Apóstolos onde se recoñece que a resurrección é acción de Deus.	25%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Posta en común. Exposición dun tema.</p>	CCL, CSC

REC-B3.3	5º-REC-B3.3.2 - Reconstrúe utilizando as TIC os encontros co Resucitado que describen os relatos evanxélicos.	25%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese.</p>	CD, CCL
REC-B3.3	5º-REC-B3.3.3 - Busca e explica signos e xestos da Comunidade cristiá onde se manifesta a presenza de Xesús hoxe.	25%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.</p>	CCEC, CSC
REC-B4.1	5º-REC-B4.1.1 - Identifica e describe os trazos e funcións dos diferentes membros da comunidade eclesial.	25%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CSC
REC-B4.2	5º-REC-B4.2.1 - Explica e valora o significado das palabras de Xesús na Última Cea.	25%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Textos escritos.</p>	CLC, CSC
REC-B4.2	5º-REC-B4.2.2 - Asocia a celebración da Eucaristía coas palabras e os xestos de Xesús na Última Cea.	25%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema. Posta en común.</p>	CCEC, CSC

3. ENSEÑANZAS TRANSVERSAIS DE QUINTO CURSO

Educación para a igualdade entre os sexos

- Interese por descubrir a dignidade da persoa e valorala.
- Rexeitamento cara a calquera manifestación que supoña discriminación baseada na diferenza de sexo.
- Valorar o home e a muller como os seres máis importantes da Creación.
- Importancia e valoración da mensaxe de Xesús e da doutrina da Igrexa sobre a dignidade do home e da muller como fillos de Deus.

Educación do consumidor

- Actuar de maneira responsable como consumidor para respectar a Creación.
- Actuación responsable na utilización de servizos e bens de consumo.
- Actitude de rexeitamento cara ao consumismo.
- Sensibilización e actitude de axuda ante os colectivos que non poden satisfacer as necesidades básicas.
- Comprensión do tipo de alegría externa que proporcionan as cousas materiais que compramos.

Educación ambiental

- Decatarse da necesidade de coidar, continuar e conservar a Creación.
- Actitude de colaboración para respectar, manter e mellorar o medio natural.
- Descubrimento global do contorno como elemento imprescindible para a vida.
- Interese por respectar a natureza, obra da Creación ao servizo do home e da muller.
- Respecto polas orientacións da Igrexa e de moitos santos sobre o respecto cara á natureza, as plantas, os animais...

Educación para a saúde e a calidade de vida

- Aceptación, aprecio do propio corpo e os seus cambios ao longo do tempo e coidado deste como don de Deus.
- Interese por coñecer a imaxe que os demais teñen dun mesmo.
- Valorar e coidar o propio corpo como obra da Creación de Deus.
- Actitude de axuda cara ás persoas enfermas, anciás, con algunha discapacidade...
- Importancia de alegría, da risa e do sorriso para a nosa saúde.
- Importancia da esperanza en situacións de enfermidade.

Educación sexual

- Manifestación de sentimentos de amizade, tenrura, agarimo e igualdade.
- Apreciar e respectar a todas as persoas con independencia da súa condición sexual.

Educación para a paz

- Tolerancia e respecto cara a todas as posturas ante a existencia de Deus.
- Descubrimiento e valoración das calidades e aptitudes dos demais.
- Aprender a relaxarse.
- Respecto e tolerancia cara ás opinións alleas.
- Adopción e análise de actitudes que favorecen vivir en paz: diálogo, perdón, colaboración, aceptación...
- Interese por coñecer o novo mandamento de Xesús para alcanzar a paz cun mesmo e cos demais.
- Actitude de reconstrución da confianza despois de sentirse defraudado por un amigo/a.
- Ver nas Benaventuranzas novas posibilidades de amar e vivir en paz, superando prexuízos e barreiras persoais.
- Relacionar os xestos e actitudes de Xesús con diferentes fragmentos do texto bíblico da pesca milagrosa.
- Explicar con exemplos que significa *ser pescadores de homes*.
- Investigar as características do lago de Galilea e localizalo no mapa do país de Xesús.
- Ler a parábola do banquete e responder preguntas de comprensión da lectura.
- Relacionar diferentes personaxes do Novo Testamento coa resposta que dan á chamada de Xesús.
- Buscar nunha cita evanxélica os nomes dos apóstolos e escribilos nun debuxo de Xesús pescando e os apóstolos son peixes.
- Ler o testemuño dun rapaz voluntario, contestar preguntas de comprensión do texto, expresar a súa opinión persoal e contar algún testemuño parecido que coñezan.
- Ler testemuños de persoas que seguen a Xesús e inventar un relato sobre unha persoa que emprende ese camiño na súa vida.
- Importancia do diálogo como medio para solucionar conflitos.
- Respecto e tolerancia cara ás opinións alleas.

Educación moral e cívica

- Interese e aprecio por descubrir as capacidades interiores das persoas.
- Interese por coñecer os costumes e ritos relixiosos da antigüidade e da actualidade.
- Comprender os sentimentos, ás veces contradictorios, que provoca o nacemento dun novo irmán.
- Amosar agradecemento polo don da vida e pola beleza da natureza.
- Coñecer diferentes maneiras de cumprir a vontade de Deus.
- Interese por comprender e valorar as características e calidades das persoas que os rodean, establecendo con elas relacións equilibradas e construtivas, así como recoñecendo e

- valorando criticamente as súas diferenzas.
- A dignidade do ser humano como obra culminante da Creación de Deus.
 - Valoración de actitudes fraternais entre os membros da clase.
 - Aprecio e compromiso cos Dereitos Humanos.
 - Descubrir maneiras de orar.
 - Interese pola palabra e a acción de bendicir.
 - Identificación de alianzas e pactos actuais e as súas condicións.
 - Interese por coñecer as principais características das relixións monoteístas.
 - Respecto polas crenzas distintas á propia.
 - Recoñecemento da «sede» e da voz interior.
 - Aceptación e valoración da propia imaxe e forma de ser.
 - Interese por coñecer a celebración do Nadal noutras culturas ou países.
 - Identificación e análise das causas que provocan situacións de marxinação social e inxustiza social.
 - Superación de prexuízos respecto das persoas ou grupos sociais minoritarios.
 - Interese por vivir o valor da confianza nos maiores e nos compañeiros de clase.
 - Valoración das diferentes respostas á chamada persoal de Xesús.
 - Participación nas actividades de grupo, respectando os puntos de vista dos demais.
 - Participación nas tarefas de grupo, amosando actitudes de solidariedade e colaboración.
 - Superación de prexuízos respecto das persoas ou os grupos sociais minoritarios.
 - Aprecio polos valores básicos que rexen a vida e a convivencia, descubriendo as razóns da súa existencia e obrando en consecuencia.
 - Importancia e valoración do labor que a Igrexa, a través das súas institucións, ofrece desinteresadamente aos máis necesitados.
 - Comprensión das actitudes necesarias para o perdón e a reconciliación: humildade, arrepenimento, sinceridade, valor...
 - Análise das diferentes reaccións fronte aos propios erros.
 - Adquisición progresiva de seguridade en si mesmo para enfrontarse con autonomía a calquera situación e para resolver aquelas que sexan conflictivas.
 - Aplicación dos pasos que levan a tomar unha decisión.
 - Interese por amosar a súa alegría a todo o mundo.
 - Interese por coñecer os aspectos positivos doutras culturas e valoralos adecuadamente.
 - Aceptación e respecto polas normas que democraticamente se establezan na planificación e realización de tarefas comúns.
 - Interese por establecer relacións afectivas cos demais.
 - Respecto e interese polas persoas que deciden recibir o sacramento da Orde sacerdotal.
 - Interese por coñecer a Igrexa, a súa misión e as súas actuacións para construír un mundo mellor.

- Importancia e valoración do labor que a Igrexa, a través das súas institucións, ante os retos do mundo actual.
- Valoración da diversidade de membros que forman a Igrexa Universal.
- Interese por coñecer a mensaxe cristiá a través da arte actual.
- A esperanza, o optimismo e a ilusión, actitudes vitais no ser humano.
- O afán de mellorar, de vivir e de construír un mundo mellor, motores para superar calquera situación.

4. CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN MÍNIMOS ESIXIBLES PARA SUPERAR QUINTO CURSO

En consonancia coas Instrucións do 30 de xullo de 2020 da *Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021*, identificamos as “aprendizaxes imprescindibles” que o alumnado debe adquirir para o desenvolvemento das competencias clave. Deste xeito, amosamos a continuación a relación dos Estándares de Aprendizaxe Avaliables do currículo programados na anterior táboa, pero reducidos a “aprendizaxes imprescindibles”:

Contidos Mínimos esixibles

- A forma de ser.
- As diferentes actitudes ante a existencia de Deus.
- A necesidade de coidar, conservar e continuar a Creación.
- Os sacramentos do Bautismo, da Eucaristía e da Orde sacerdotal.
- Os consellos de Xesús sobre a oración.
- As relixións monoteístas: o xudaísmo, o cristianismo e o islam.
- Xesús o Mesías Salvador na historia do pobo de Israel.
- O Advento: tempo de preparación do nacemento de Xesús.
- Os discípulos de Xesús e a súa misión.
- Os cristiáns comprométese para contribuír á construción do Reino de Deus.
- A necesidade de ser perdoado e de perdoar.
- A vida de María e as súas actitudes de confianza, espera e alegría.

- As últimas vivencias de Xesús cos seus discípulos.
- A vontade de Deus para a humanidade: felicidade, liberdade e esperanza dun mundo mellor.

Crterios

- Coñecer e valorar a súa forma de ser.
- Valorar as crenzas dos antepasados representadas en obras do patrimonio cultural da súa localidade.
- Respetar as diferentes actitudes ante a existencia de Deus.
- Comprender a necesidade de coidar, conservar e continuar a Creación.
- Identificar o símbolo da auga no Bautismo
- Comprender os consellos de Xesús sobre a oración.
- Recoñecer a Xesús como o Mesías Salvador na historia do pobo de Israel.
- Identificar o Advento como tempo de preparación do nacemento de Xesús.
- Coñecer quen foron os discípulos de Xesús e a súa misión.
- Comprender o compromiso social dos cristiáns para contribuír á construción do Reino de Deus.
- Ser capaz de recoñecer a necesidade de ser perdoado e de perdoar.
- Coñecer a vida de María e as súas actitudes de confianza, espera e alegría.
- Comprender a importancia de contaxiar alegría.
- Participar na dramatización das últimas vivencias de Xesús cos seus discípulos.
- Comprender a vontade de Deus para a humanidade: felicidade, liberdade e esperanza dun mundo mellor.
- Contemplan e comprende o significado de distintas pinturas que evocan elementos relixiosos.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación das aprendizaxes realizarase de forma contínua e formativa, e preferentemente de forma presencial. De non ser posible a avaliación presencial do traballo realizado polo alumnado, establecemos as seguintes estratexias e instrumentos de avaliación para o ensino non presencial

5. Reconto das cualificacións acumuladas na aula virtual, a través do rexistro de realización

das tarefas (enquisas, tarefas entregables, etc.)

6. Análise do portfolio do alumnado a través do envío de evidencias a través do correo electrónico (fotos dos traballos realizados, vídeos...)
7. Valoración do esforzo realizado polo alumnado tendo en conta as súas condicións individuais e/ou familiares (análise do contexto familiar a través das titorías).

A cualificación estará relacionada co grao de adquisición das Competencias do alumno de Quinto Curso de EP, a través de todas as actividades que leve a cabo.

Esta proposta pode servir como referente.

	<i>Cráterios</i>
1. Traballo autónomo (aula, outros espazos).	<ul style="list-style-type: none">• Realización sen axuda externa.• Estimación do tempo investido para resolver unha actividade.• Grao de adquisición de aprendizaxes básicas.• Orde e limpeza na presentación.• Caligrafía.• Destrezas.• Revisión do traballo antes de dalo por finalizado.• Valoración entre o traballo na clase e na casa.• Creatividade.• ...
2. Probas orais e escritas.	<ul style="list-style-type: none">• Valoración da aprendizaxe dos contidos.• Valoración dos procesos seguidos e dos resultados.• Expresión oral do procedemento seguido ao resolver unha actividade. Coherencia e adecuación.• Valoración tempo investido/tempo necesario para resolver unha actividade.• Orde, limpeza e estrutura do traballo presentado.• Caligrafía lexible.• Tempo de realización.• Destrezas.• ...
3. Actividades TIC.	<ul style="list-style-type: none">• Uso adecuado e guiado do ordenador e dalgunha ferramenta telemática.

	<ul style="list-style-type: none"> • Utilización de Internet, de forma responsable e con axuda, para buscar información sinxela ou resolver unha actividade. • Tipo de participación (autónomo, con apoio, ningunha). • Grao de elaboración da resposta. • Interese, motivación. • ...
4. Participación e seguimento das clases (intervencións orais, tipo de resposta...).	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel e calidade das intervencións. • Mensaxe estruturada. • Uso de vocabulario apropiado. • Comportamento. • Esfuerzo. • Interese. • ...
5. Traballo cooperativo. Valoración individual e grupal.	<ul style="list-style-type: none"> • Capacidade de traballo cooperativo. • Grao de comunicación cos compañeiros. • Resolución de conflitos. • Interese, motivación. • Creatividade. • Iniciativa. • Opinión persoal do traballo e como se levou a cabo. • ...
6. Arquivo de traballo individual.	<ul style="list-style-type: none"> • Presentación clara e ordenada. • Actualizado. • Razoamento da selección das producións que forman o arquivo. • ...
7. Experiencias e traballos de investigación.	<ul style="list-style-type: none"> • Uso adecuado dos manuais de consulta (enciclopedias, dicionario...) e de Internet. • Correcta selección, interpretación e síntese da información. • Espírito de cooperación e compañeirismo...

8. METODOLOXÍA

A situación provocada pola pandemia da COVID-19 obríganos a tomar medidas de carácter organizativo e metodolóxico, polo que se atenderá ás puntualizacións redactadas nos apartados do Plan de Adaptación á situación Covid no curso 2020-2021 nos que se especifican os usos das diferentes espazos e emprego de materiais

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

A ensinanza da área toma, como base para futuras aprendizaxes, os coñecementos previos que os alumnos adquiriron en contacto co contorno. Partir da propia experiencia esperta o interese por resolver problemas sobre a realidade que os rodea e entender os fenómenos que suceden ao seu redor, tanto os referentes á súa concepción de persoa e as súas relacións cos demais, como do coñecemento e coidado do contorno natural.

A observación sistemática en situacións diferentes e a experimentación adquiren un papel relevante na interpretación de feitos e na explicación de fenómenos ou relacións. Todo iso conduce á introdución do método científico.

Dado o carácter interdisciplinario, débese insistir no protagonismo de todas as ciencias que configuran a área de Relixión Católica.

A **integración** das **Competencias** e das **Intelixencias múltiples** na área supón insistir máis nas ferramentas esenciais da aprendizaxe (comprensión e expresión oral e escrita, hipótese, comprobación, conclusións, resolución de problemas...) e poñer en práctica estratexias didácticas que consideren as diferentes posibilidades de adquisición do alumno.

A través destes proxectos os alumnos poden desenvolver as súas capacidades ao redor da planificación do traballo, a selección dun tema de interese, dos contidos e dos materiais que se van utilizar, a elaboración e presentación do proxecto, a súa corrección e, finalmente, a exposición, todo baixo un prisma de colaboración e intercambio entre iguais. En definitiva, predomina o traballo cooperativo que permite desenvolver a capacidade de discusión, a comunicación, o intercambio de ideas, o respecto e comprensión das opinións alleas, e a reflexión sobre as ideas propias.

A conxunción do traballo individual e o colectivo, das actividades na clase, durante excursións ou no laboratorio, e da reflexión e da resolución práctica contribúe a asentar o coñecemento integrado e globalizado do medio social, natural e cultural que o envolve.

Á hora de avaliar, a **rúbrica de avaliación** convértese para o profesor nun instrumento ou guía dunha serie de criterios avaliábeis de coñecementos e competencias, en distintos graos de consecución, logrados polo alumno.

O **uso das TIC** en Relixión Católica facilita a observación de procesos e procedementos, a manipulación-elaboración de exercicios e dótaas dun compoñente lúdico e motivacional.

A metodoloxía proposta promove a construción de aprendizaxes significativas a partir de secuencias de aprendizaxe que expoñen:

- Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.
- Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno de Quinto Curso, que favorecen a súa comprensión. Isto posibilita a transferencia de aprendizaxes á vida cotiá, conectando coa adquisición das Competencias propias da materia.
- Exercicios e actividades diversificadas que contemplan Competencias e Intelixencias múltiples: traballo individual, en grupo, traballo cooperativo en Proxectos, uso das TIC, actividades que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de Competencias a todos os alumnos.

9. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS

Trátase de explicitar, como no caso que propoñemos, en que espazos se van desenvolver as aprendizaxes e a diversidade de propostas establecidas.

<i>Espazos</i>	<i>Secuencia</i>
<ul style="list-style-type: none">• Aula: Adaptable segundo as actividades (orais, escritas, proxectos, con encerado dixital, canón...).A disposición permitirá desprazarse con facilidade polos distintos espazos, e os materiais estarán ao alcance dos nenos para que traballen de forma autónoma.Distribución posible en grupos, asemblea, recunchos de xogo e traballo individual.• Espazos comúns: Patio, corredores, ximnasio, comedor, biblioteca do centro, sala de informática...• Espazos exteriores (casa, biblioteca, visitas...): Proxectos cooperativos, exercicios de aplicación, consolidación e estudo autónomo.• ...	<ul style="list-style-type: none">• Motivación inicial e activación de coñecementos previos.• Desenvolvemento dos contidos e actividades.• Actividades de reforzo, ampliación e avaliación.

10. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Relación dos diversos materiais e recursos didácticos para abordar a área de Relixión Católica de Quinto Curso.

- fichas fotocopiabes
- Murais

- Láminas de arte.
- Recursos educativos dixitais.
- Rede para a aula.

Outros recursos

- Novo Testamento ou *Biblia*.
- Material funxible.

11. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Relación das diferentes propostas para traballar a atención á diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de intereses e capacidades dos alumnos. Deseguido amósase un exemplo:

Atención á diversidade

- **ADAPTACIÓN CURRICULAR (REFORZO):** Fichas fotocopiabes con maior apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de Competencias por parte dos alumnos.
- **AMPLIACIÓN:** Fichas fotocopiabes con actividades de maior dificultade pola súa resolución, polo tratamento doutros contidos relacionados cos do curso etc.
- **COMPETENCIAS e INTELIXENCIAS MÚLTIPLES:** Contémplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, o movemento, a representación plástica, a dramatización...
- **PLANS INDIVIDUAIS** dirixidos a alumnos que o requiren (estranxeiros, incorporación tardía, necesidades educativas especiais e superdotación).
- **ENSINANZA TITORIZADA.**
- **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN.**
- **LECTURAS E CONSULTAS DE FORMA LIBRE.**

12. ESTRATEXIAS PARA INCORPORAR AS TIC NA AULA

Para incorporar as TIC na aula propóñense unha serie de recursos **integrados** cos contidos e actividades da área de Relixión Católica para Quinto Curso, que complementan e amplían.

<i>Actividades TIC</i>	Actividades integradas nas secuencias de aprendizaxe.
<i>Ligazóns a Internet</i>	Aproveitamento de recursos educativos en Internet: Procura de imaxes, información ou curiosidades, selección e organización para transformalo en coñecemento.
<i>Recursos dixitais na web</i>	Actividades interactivas (aplicables no encerado dixital interactivo): O alumno responde seleccionando a opción correcta, clasificando os elementos en diferentes grupos ou situándoos na súa posición correcta.

13. ESTRATEXIAS PARA ESTIMULAR O INTERESE E O HÁBITO DA LECTURA E DESENVOLVER A EXPRESIÓN ORAL E ESCRITA

Lectura:

- Lectura de fichas fotocopiabes
- Outros textos escritos: curtos, de tipoloxía diferente (informativo, descritivo, contos, poemas...).
- Textos en apoio dixital (internet e aplicacións informáticas, lectura en pantalla).
- Textos orais complementados e acompañados de imaxes ou audios.

Expresión:

- Exposición oral e escrita en traballos individuais, actividades en grupo, en razoamentos e intervencións: planificación, redacción, revisión.
- Expresión oral e escrita das aprendizaxes, utilizando un vocabulario preciso.
- Expresión escrita en papel e en pantalla.

14. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Relación das actividades complementarias e extraescolares planificadas polo centro e relacionadas coa área de Relixión Católica.

Exemplo:

- Visita a unha igrexa e explicar as súas partes e a súa liturxia.
- Visita a un museo pictórico e analizar a simboloxía a través da arte.
- Facer unha excursión ao campo e identificar os elementos da natureza regalo de Deus. Identificar os símbolos de vida (auga, luz...).
- Visitar unha exposición de nacementos.
- Visita do Paxe Real
- Levar flores á Virxe María.
- Participación no Festival de Nadal organizado polo centro educativo, talleres..
- Exposición, xornadas..., interesantes desde o punto de vista da área de Relixión Católica.
- Participación nas diferentes celebracións

15. PROCEDEMENTOS PARA VALORAR O AXUSTE ENTRE A PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA E OS RESULTADOS

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS ACADÉMICOS	PROPOSTAS DE MELLORA
Preparación da clase e os materiais didácticos	Hai coherencia entre o que se programou e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía adecuada	Tivéronse en conta as aprendizaxes significativas. Considérase a interdisciplinariedade (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre o profesorado.		
Avaliación das aprendizaxes e información que se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables das aprendizaxes.		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación danse a coñecer: <ul style="list-style-type: none"> • Aos alumnos. • Ás familias. 		
Utilización de medidas para a	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		

atención á diversidade	Ofrecéronse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplicáronse medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo os informes psicopedagóxicos.		
...

PROGRAMACIÓN DE APOIOS A NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	Alumnos							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Atención individualizada na aula para a realización das actividades propostas. Adaptación das actividades da programación. Atención individualizada dentro e fóra da aula para a realización das actividades adaptadas. Adaptación curricular								

<p>significativa por necesidades educativas especiales.</p> <p>Adaptación curricular por alta capacidad intelectual.</p> <p>Adaptacións no material curricular por incorporación tardía no sistema educativo.</p> <p>...</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--